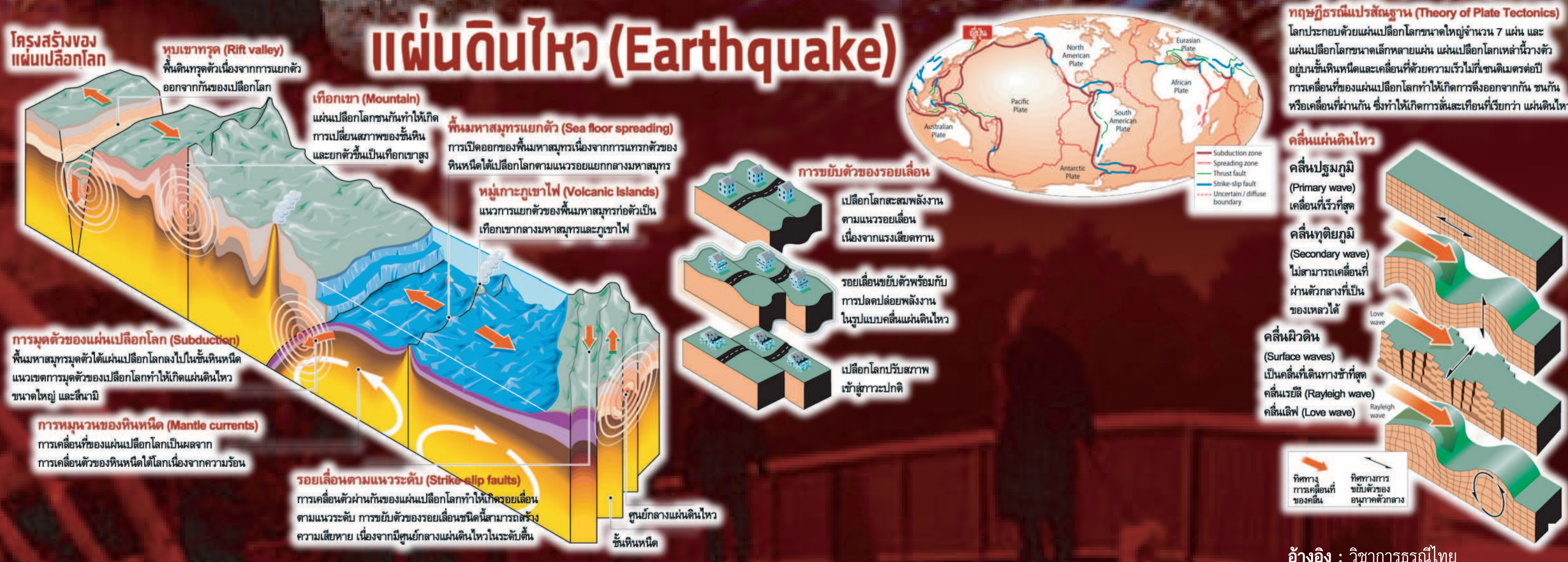

แผ่นดินไหว... เรื่องใกล้ตัว

แผ่นดินไหวภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงที่สุด

แผ่นดินไหว ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล ที่ผ่านมามีประเทศไทยมีการเกิดแผ่นดินไหวอย่างต่อเนื่องแต่ส่วนมากเป็นขนาดต่ำจนถึงปานกลางเท่านั้น แต่ในปัจจุบันแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นเริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น การรู้ทันแผ่นดินไหวจึงเป็นเรื่องสำคัญที่คนไทยควรหันมาให้ความสนใจมากขึ้น เพราะแผ่นดินไหวคือภัยพิบัติใกล้ตัว ที่ไม่อาจคาดเดาได้นั่นเอง

และมีวิธีการเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว!!!

ประเทศไทยเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวแค่ไหน?

แม้ว่าจากสถิติในอดีตประเทศไทยจัดว่าอยู่ในบริเวณที่มีความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวน้อยกว่าบริเวณอื่น ๆ ของโลก เนื่องจากอยู่ห่างจากแนวของ "วงแหวนไฟ (Ring of fire)" และ "แนวอัลไพน์ทางทิศตะวันตก" (ก่อให้เกิดคลื่นสึนามิตัดทำลายชายฝั่งอันดามันของไทย) แต่มีได้หมายความว่าประเทศไทยปลอดภัยจากภัยแผ่นดินไหว เพราะบนแผ่นเปลือกโลกยูเรเชียที่ประเทศไทยตั้งอยู่ยังมีรอยเลื่อนที่มีพลังอยู่มากมาย รวมถึงผลจากแผ่นดินไหวจากประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

อาคารในประเทศไทยเสี่ยงต่อแผ่นดินไหวแค่ไหน?

จากการศึกษาเรื่อง "ประเทศไทยเสี่ยงต่อแผ่นดินไหว และสึนามิแค่ไหนและจะรับมืออย่างไร" และ โครงการ "การเตรียมความพร้อมอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กรับมือแผ่นดินไหว" ของ รศ.ดร.อมร พิฆานมาต ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทำให้ทราบว่าอาคารในบ้านเรามีความเสี่ยงสูงหากเกิดแผ่นดินไหว โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ที่มีปัจจัยเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็น

1. การตั้งอยู่บนชั้นดินอ่อนที่สามารถขยายแรงสั่นสะเทือนได้ 3 - 4 เท่า
2. อยู่ใกล้รอยเลื่อนที่มีพลัง เช่น รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์และรอยเลื่อนด่านเจดีย์สามองค์ ซึ่งเคยเกิดแผ่นดินไหวขนาด 5.9 ริกเตอร์มาแล้ว
3. สิ่งก่อสร้างในประเทศไทย แทบจะไม่ได้ออกแบบให้ต้านแผ่นดินไหวกันได้เลย โดยเฉพาะอาคารสูงที่แกว่งตัวได้ง่าย

อาคารประเภทใดบ้างที่เสี่ยงต่อแผ่นดินไหว?

อาคารสูงหรืออาคารเตี้ยก็มีความเสี่ยงที่เท่ากัน เพราะอาคารสูงวิศวกรรมมักออกแบบให้ทรงต้านได้ระดับหนึ่งอยู่แล้ว อาคารเตี้ย ๆ ก็สามารถพังทลายลงมาได้หากสร้างไม่ถูกวิธี เช่น ก่อสร้างด้วยอิฐที่ไม่เสริมเหล็ก ใช้เสาหรือคานขนาดเล็กและใส่เหล็กเสริมน้อย

ออกแบบและก่อสร้างอาคารอย่างไรให้ปลอดภัยจากแผ่นดินไหว?

การเตรียมความพร้อมที่ดีที่สุดคือออกแบบอาคารให้รองรับแผ่นดินไหวตั้งแต่ตอนเริ่มสร้าง ซึ่งสามารถทำได้โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ปี 2550 และนี่คือข้อแนะนำพื้นฐานของการออกแบบอาคารต้านแผ่นดินไหว

1. การก่อสร้างอาคารที่ชั้นล่างเปิดโล่งควรระวังเพราะเป็นจุดอ่อนของอาคาร
2. อาคารสำเร็จรูปต้องระวังรอยต่อและขนาดเสาตอม่อไม่เล็กเกินไป
3. เหล็กปลอกในเสาต้องเสริมให้แน่นหนาโดยเฉพาะที่โคนเสาด้านบน ด้านล่าง และที่บริเวณปลายคาน
4. ใส่เหล็กปลอกที่รอยต่อคานและเสา
5. กำแพงคอนกรีตควรวางอย่างสม่ำเสมอ
6. การก่อสร้างพื้นท้องเรือไร้คานควรใส่เหล็กปลอกป้องกันแรงเฉือนเจาะทะลุและต้องวางเหล็กล่างอย่างน้อยสองเส้นผ่านแกนเสาทั้งสองทิศทาง
7. การออกแบบและควบคุมงานต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ควรใช้วิศวกรผู้มีความรู้และความชำนาญ

การป้องกันตัวเองขณะเกิดแผ่นดินไหว

- อย่าตื่นตระหนก แผ่นดินไหวทำให้อาคารสั่นเพียงชั่วคราว อย่างรีบหนีออกจากอาคารในขณะที่อาคารยังสั่นอยู่
- ห้ามใช้ลิฟต์ขณะเกิดแผ่นดินไหว
- ให้หลบลงใต้โต๊ะเพื่อป้องกันสิ่งของหล่นใส่
- อย่าอยู่ใกล้ตู้เอกสาร ชั้นหนังสือหรือตู้ใด ๆ ที่จะล้มใส่ตัวท่านได้
- อย่ายืนนอกระเบียงหรือใกล้หน้าต่างหรือติดผนังริมอาคาร
- อย่ายืนใกล้อาคารสูงขณะเกิดแผ่นดินไหว อาจมีกระจกแตก กระเบื้อง กระดาษตกไม้ ป้ายโฆษณาและวัสดุต่าง ๆ หล่นจากที่สูงทำอันตรายได้
- หากกำลังขับรถให้หยุดรถและอยู่ภายในรถ รอจนกว่าการสั่นสะเทือนจะหยุด
- ห้ามจุดไฟหรือทำให้เกิดประกายไฟเพราะอาจมีแก๊สรั่วอยู่บริเวณนั้น
- หากอยู่ในที่โล่งแจ้งให้อยู่ห่างจากเสาไฟฟ้าและสิ่งห้อยแขวนต่าง ๆ
- หากอยู่ชายหาดให้รีบห่างออกจากชายฝั่งเพราะอาจเกิดคลื่นสึนามิเข้าหาฝั่งได้

ทำได้ตามนี้ปลอดภัยแน่นอน !!!

นิทรรศการ ภัยพิบัติ : เตรียมตัว รู้ รอด 2 "เตรียมรับมือ สู้ภัยพิบัติ" 55-06 / No. 06